

Arkivnr: 2014/927-3
Saksbehandlar: Ingvar Skeie

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		24.09.2014
Fylkestinget		14.10.2014

Finansrapport 2. tertial 2014

Samandrag

Fylkeskommunen si lånegjeld held fram med å auke, og har passert 8 mrd. kr. 56,3% av lånegjelda har fast rente. Fylkeskommunen er dermed lite utsett for renteendringar på kort sikt. Men på 3-4 års sikt kan ein eventuell auke i rentenivået bli ei stor utfordring.

I 2014 ser det ut til å gå mot ei innsparing i netto renteutgifter på opp mot 10 mill. kr.

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek finansrapporten for 2. tertial 2014 til orientering.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Johnny Ernst Stiansen
fylkesdirektør økonomi

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 10.09.2014**Hendingar i 2. tertial**

- Lån nr. 2 for året vart teke opp i juni, eit 2-årig obligasjonslån på 450 mill. kr med flytande rente.
- I august vart det avtalt ny rentebindingsperiode for eit lån i Kommunalbanken på 280 mill. kr. Renta er 2,76 % i 7 år.

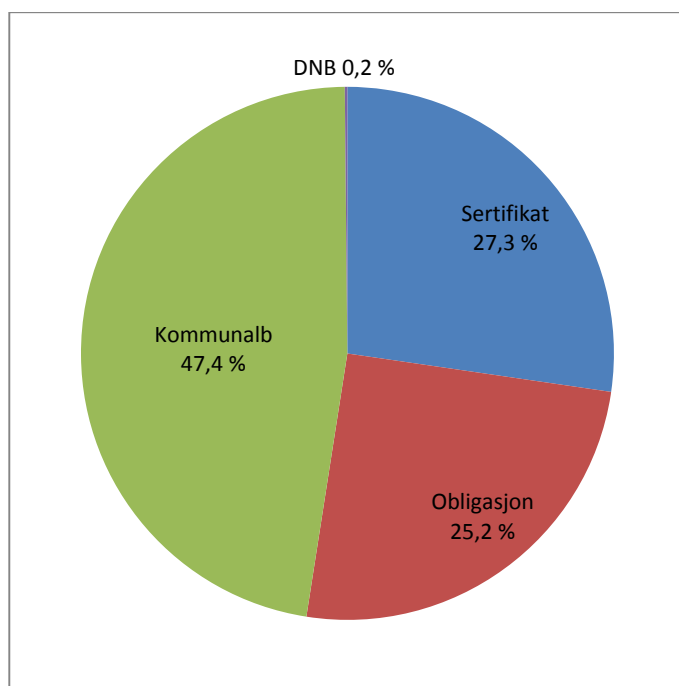
Lånegjeld

	kr 1 000	
	Fylkeskassen	Bompengprosjekt
Lånesaldo 1. januar	7 237 735	46 000
Nye låneopptak i 2014	850 000	175 000
Avdrag	-890	-10 000
Lånesaldo 31. august	8 086 845	211 000

Låna fordeler seg slik på långjevarar:

	Tal lån	Beløp	Andel
Sertifikatlån	7	2 208 000	27,3 %
Obligasjonslån	5	2 035 000	25,2 %
Kommunalbanken	13	3 831 391	47,4 %
DNB	1	12 454	0,2 %
Totalt	26	8 086 845	100,0 %

Sertifikatlån og obligasjonslån er lån direkte i marknaden, der banken berre opptre som mellommann. Sertifikatlån har løpetid på inntil 1 år, medan obligasjonslån har løpetid på over 1 år.

Kommunalbanken er framleis største långjevar for fylkeskommunen med 47,4% av låna, men andelen lån i Kommunalbanken er på veg nedover.

Forvaltning av gjeldsporteføljen

I finansreglementet er det bestemt at "halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variera mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje."

Tabellen nedanfor gjev oversyn over fordelinga mellom fast og flytande rente:

	30. apr. 2014			31. aug. 2014		
	Lånesaldo	Andel	Rente	Lånesaldo	Andel	Rente
Lån med fast rente	4 556 000	59,7 %	3,36 %	4 556 000	56,3 %	3,32 %
Lån med flytande rente	3 080 845	40,3 %	2,21 %	3 530 845	43,7 %	2,19 %
Totalt lån	7 636 845	100,0 %	2,90 %	8 086 845	100,0 %	2,83 %

Ved utgangen av august hadde 56,3 % av låneporteføljen fast rente.

Pr. dags dato har fylkeskommunen 3 lån i Kommunalbanken og eit obligasjonslån med fast rente. I tillegg har ein 10 rentebytteavtalar, der ein betaler fast rente og mottar flytande rente. På denne måten sikrar ein renta på lån som er tekne opp med flytande rente.

Gjennomsnittleg rentesats for heile låneporteføljen var 2,83 %. Dette er 0,07 % lågare enn ved utgangen av april.

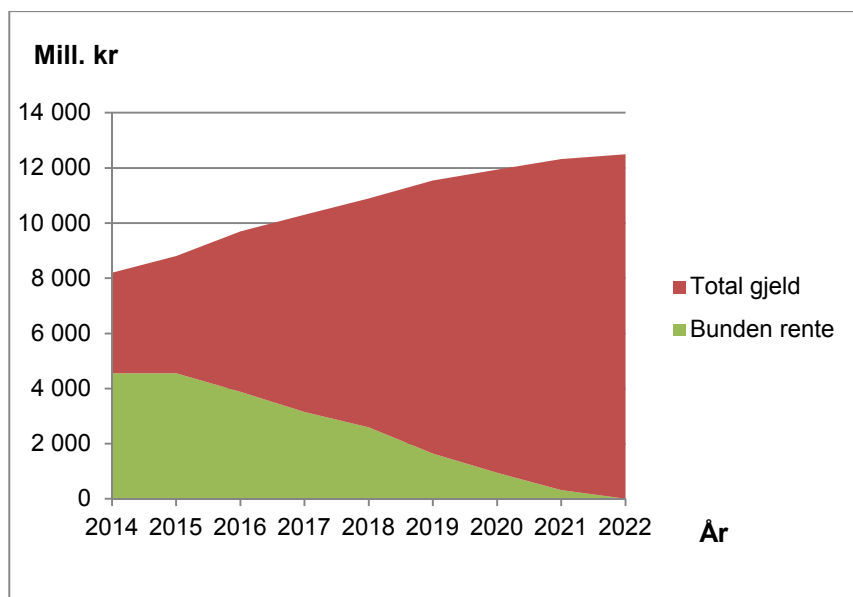
Renteregulering

Gjennomsnittleg bindingstid på renta skal vere minimum 1 år og maksimum 4 år. Pr 31. august er bindingstida 2,13 år.

Oppstillinga nedanfor viser kor stor del av låneporteføljen som har renteregulering kvart år. 38,2 % av låna vil få regulert renta i løpet av 2014. For to av låna der bindingstida går ut i 2015, har ein alt gjort avtale om ny rentebinding. Ein veit dermed at rentesatsen vil gå noko ned for desse låna.

År	Beløp	Tal lån	Andel
2014	3 089 845	11	38,2 %
2015	1 131 000	3	14,0 %
2016	680 000	2	8,4 %
2017	725 000	2	9,0 %
2018	555 000	2	6,9 %
2019	951 000	3	11,8 %
2020	355 000	1	4,4 %
2021-	600 000	2	7,4 %
Total	8 086 845	26	100,0 %

Grafen på neste side illustrerer korleis fastrenteavtalar går ut, samstundes som total lånegjeld er venta å auke. Dei 2-3 næraste åra er ein rimeleg godt sikra mot renteoppgang. Men marknadsrenta slå inn på alle nye lån som skal takast opp og etter kvart på eksisterande lån når rentebindinga går ut.

Løpetid

For å redusere refinansieringsrisikoen, skal låneporteføljen være diversifisert med omsyn til løpetid. Einskildlån skal aldri utgjera meir enn 20 % av den samla gjeldsporteføljen.

Tabellen nedanfor gjev oversyn over løpetida for låna.

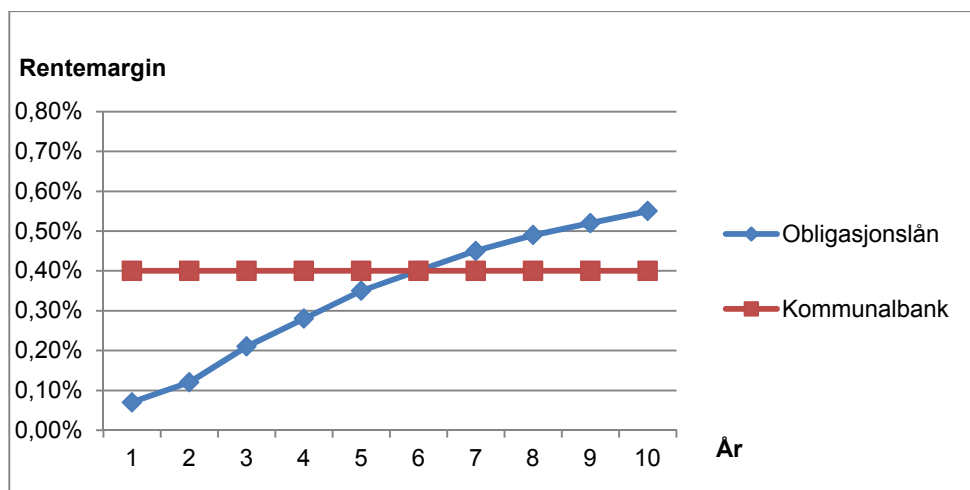
År	Beløp	Tal lån	Andel
2014	1 779 454	7	22,0 %
2015	801 000	2	9,9 %
2016	850 000	2	10,5 %
2017	892 000	3	11,0 %
2018	555 000	2	6,9 %
2019	730 000	2	9,0 %
2020	705 000	2	8,7 %
2021-	1 774 391	6	21,9 %
Total	8 086 845	26	100,0 %

Pr. 30. april har fylkeskommunen 7 sertifikatlån. Desse vert som regel fornya kvar 3. eller 6. månad. Obligasjonslåna har løpetider frå 2 - 5 år, medan dei fleste Kommunalbanklåna har løpetid på 10 år.

Sidan andelen lån i Kommunalbanken er på veg nedover, blir også løpetida for låneporteføljen kortare.

I Kommunalbanken er renta normalt uavhengig av løpetida for lånet. I sertifikat- og obligasjonsmarknaden aukar derimot renta med aukande løpetid. For å oppnå lågast mogleg rente, bør ein difor ha kort løpetid. Men dermed må låna fornyast ofte, og det er ein viss risiko for at det kan oppstå problem med å få refinansiert låna. Ein legg til grunn at refinansieringsrisikoen er liten, men ønskjer likevel ikkje berre å ha kortsiktige lån.

Grafen på neste side illustrerer korleis den forventa marginen ein betaler ut over 3 mnd. Nibor varierer med ulike løpetider for obligasjonslån. Til samanlikning kan ein låne i Kommunalbanken til 3 mnd. Nibor + 0.4 %. (3 mnd. Nibor vart 09.09.2014 notert til 1,71 %.)

Diagrammet viser forventa margin over 3 mnd. Nibor med ulike løpetider.

Bankinnskot

Ein kan gje følgjande oversyn over innskot ved utgangen av august:

	April 2014	Aug. 2014
Ordinære bankinnskot	666 863	653 572
Skattetreksmidlar	120 537	123 098
Bankinnskot "øyremerkte" midlar	515 648	593 156
Bankkonti bompengeprojekt	251 564	191 450
Sum bankinnskot	1 554 612	1 561 276
Kassabeholdningar	16 696	18 494
Sum bankinnskot og kassabeholdn.	1 571 308	1 579 770

Summen av innskot er på nær 1 580 mill. kr. Dette er om lag det same som ved utgangen av 1. tertial.

Øyremerkete midlar (i hovudsak spelemidlar og statstilskot til tiltak innan regional utvikling) og midlar tilhøyrande bompengeprojekt utgjer om lag halvparten av totalen.

Renterisiko

Slik situasjonen er pr. 31. august, vil ein auke i rentenivået på 1 % gje auke i netto renteutgifter på ca. 10 mill. kr første året.

Tabellen lenger framme i saka viser at fylkeskommunen har lån på 3 531 mill. kr med flytande rente.

På den andre sida har ein renteinntekter av bankinnskot, utlån og rentekompensasjon for skulebygg og veginvesteringar. Grunnlaget for desse inntektene er ca. 2 400 mill. kr. Dermed kan ein seie at ca. 1 100 mill. kr av gjelda er direkte utsett for renteendringar.

Ein kan konkludere med at renteauke ikkje gjev dramatiske utslag første året, men om ein ser 3-4 år fram i tid, er renteauke ein stor risikofaktor.

Prognose i høve til budsjett

Etter 1. tertial vart det rapportert ei forventta innsparing på minst 5 mill. kr. Renta på den totale låneporteføljen har gått litt ned sidan den tid. I tillegg har ein gjennom sommaren hatt høge bankinnskot, slik at renteinntektene kan bli høgare enn budsjettert. Netto innsparing på renter ser no ut til å nærme seg 10 mill. kr.